

ב"מרנד הקסמים" מירכתי תימן

מסתובב". לפלא היה בעיניו לשמוע את קולו שלו החוזר על דבריו ללא שגיאה...

רוב הסולטאנים הם בגיל 20 עד 30 שנה. כשפניתי לאחד מהם ב"שלום" הפנה הלה את פניו למתרגם וביקש לדעת אם ל"שלום" אותה משמעות כ"מה" סאלאם, ואחר הוסיף, "הרואה אתה, כולנו אחים".

אך את הרושם החזק ביותר עושים יהודי תימן.

אני עומד ליד שער המחנה. השעה אחת אחר חצות. זה עתה הגיעה שיי"ה עם עולים. תור של מכוניות עומד על הכביש: אוטובוסים צרים, מכוניות משא ומכוניות קטנות מטפוס ישן נושן. דחוקים וצפופים יושבים העולים בכלי הרכב — עד 12 נפשות במנונית, בתוספת כל חפציהם. הורדתם נעשית לאור הירח ולאור פנסים ומנורות לוקס. הגברים — ראשיהם חבושים תרבושים אדומים ושחורים. אחדים עושים טליתות כבדו עליון, אחרים לובשים סחבות, והיתר חלוקים צבעוניים. הני שים — לרגליהן מכנסים ארוכים המ' הודקים בקרסולים. התינוקות מכוסים לגמרי בקרעי בגדים עד שהם נראים כחבילות. בניגוד לבגדיהם הלבנים של הרופאים והאחיות, העורכים כאן בדי-קה חסופה ראשונה. כן ניצבים כאן ששה או שבעה חיילים המהווים משמר לשירה — אלה הם חיילי אחד הסול' טאנים שפגשתי, המושים אך יחפים...

(המשך בעמוד 14)

פינת הייז שלנו

כוס של פורים

פורים של השנה יש לו משמעות מיוחדת. המן בן המדחא בכל גלגוליו טרם הועלה על הגרדום. ומרדכי, בלבוש השתדלנים היהודים, טרם שכנע את האחשוורושים המורדניים...

ולכן עלינו לחזק את לבנו ולא רק בנמוקים שבהגיון אלא גם בכוס יין, יין משובח של כרמל מזרחי, לברך ברכה אקטואלית: "נשתה לחיינו, לחיי מדינתנו, הל' ואי זיתלו על חבל כל ההמנים של כל הזמנים!"

לחיים! פורים שמה, וכמובן בסיוע יינות מיקבינו.

**מציעים לך מזרון
תענוג עליו לישון
הוא יפה, קפיצי וזול
ממש "פרדייז" לכל**

בחצות הזמנתי להכנס לתא הטייס, שבו הסביר לי הנוחט, יליד טיכסאס שבארצות הברית, צעיר שלעס גומי ללא הרף, שאנו נמצאים מעל למפרץ עקבה בגובה של 9500 רגל. הוא עיין במפה וקבע את מקומו על יסוד אי-תותיאר מהאי טיראן, שנתפס זה מקרוב על ידי המצרים. נטינו דרומה וטסנו בקו ישר לאורכו של ים סוף. כעבור שעות מספר, לאחר שעברנו כמה מאות מילין, בדקנו שוב את מקומו באמצעות האלוט ונתברר לנו, שנמצאים אנו מעל לגידה ופורט סודאן. לאחר מכן, בהפציע השחר, ניגלו לעינינו הרי תימן באופק, כשהופיעה החמה במלוא זהרה הנחית אותנו ה"סקיי" מאסטר" בשדה התעופה בעדן.

הואיל ושדה התעופה הוא בריטי, סבור הייתי שיפנו אלי באנגלית מיד לצאתי מן המטוס ואף פקידים במדים בריטיים יבואו לבדוק את ניירותי, אולם לתמהוני הרב, מיד עם פתיחת הדלת פנה אלי אחד בעברית ישראלית טיפוסית: "שלום, ההבאת את עתוני אתמול מתל-אביב?" כשירדתי בסולם המטוס הקיפתני קבוצה של נערים ונערות ישראליות. שוטר מקומי מעדן, שבדק את ניירותי ושאלני בדבר הפ' צים הטעונים מכס, נראה כיצא דופן במקום זה. אלמלא הסומאליים שחורי הפנים המחייכים אליך, הלבושים בבגדי בד ומסייעים לך להוריד את מטענך, יכולת לחשוב שמעולם לא יצאת מישראל.

אותו רושם נשאר בכ שעה שאתה מגיע למחנה יהודי תימן בחאשר, בגבול המדבר. אף בקאנטינה נענה המלצר הערבי לקריאתה של נחמה ה"עברית": "עבדולי, הבא לי עוד ספל קאקאו!"

אך העובדה היא, שאתה נמצא ביר' כתי חצי האי ערב. הרקע הוא מזרחי טיפוס, ולא רק מבחינה גיאוגרפית. במרחק 20 ק"מ נמצאת עדן, שהיא מושבה בריטית. מחנה חאשר עצמו נתון בשטח החסות הבריטית, אולם תושביו הם שבטי-ערב לוחמים הכפ' פים לשלטון סולטאנים ושייכים. לאור החי זה מקבל המחנה של יהודי תימן, בהנהלת ה"ג'וינט", צביון מיוחד במינו. ממתנה זה יוצאות השלחות למע' בר העולים בשטחי השבטים. ומכאן, בסביבה זרה, נפרש "מרנד הקסמים".

בקצה זה של ה"מרנד" המזור אתה נתקל בכמה פלאים. ראשית, השילוב של השלטונות הבריטים והסולטאנים הערביים. מתברר, ששניהם סיעו ל"יציאת מצרים" של יהודי תימן. אילו חסצו היה בכוח הבריטים לעצור בעד זרם העלייה למן דצמבר 1948, אך הם לא עשו זאת, ואין לך אדם מאושר יותר מד"ר קוקריין, ראש השירות הר' פואי הבריטי בעדן, שעה שעולה בידו לשפר את התנאים במחנה. "סקוטי אני", הוא אומר, "וכרבים מבני ארצי נודתי על פני כל העולם, החל מי-רות'בראשית באפריקה ובבורניא, שי-חי אפריקה הדרומית ובשטחי-פרא באי ים הקאריביים. סבור הייתי, שראיתי כל שניתן לראות על פני כדור הארץ, עד שראיתי את יהודי תימן". הוא מאיר הב בהם, כשראיתיו לאחרונה הסב הסקוטי הגבוה הזה ל"סעודת שבת" עם עובדי המחנה ויחד אתם שר משירי הארץ.

הוא הדין לגבי הסולטאנים, החול' שים על כל הורכים מתימן למחנה. בשנה שעברה נהגו השבטים לשדוד כל שיירה בדרכים. ואילו עתה שופרו היחסים והעולים מרגישים בטחון מלא בנוסיעתם.

נודמן לי להפגש ולשוחח עם כמה סולטאנים. דברי אחד מהם אף הוקלטו בשביל "קול ישראל". הסולטאן שה' תומם וסקת עיניו בתמהון שעה שהמ' הגדס הקליט את דבריו במין עגול

הכניסה למחנה עולי תימן בחאשר.

עוד לפני המ' ראיתו לישראל הופך היהודי העולה בירכתי תימן לבקראיורי פה. הוא לובש מכנסים מסוג זה כפעם הראי' שונה בחייו.

ספרי תורה מועלים למטוס.

צילומים: ד"ר א. פרידמן